

PERSBERICHT

door Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ), LifeWatch Belgium en World Register of Marine Species
Oostende, 7 juni 2018

Voorbij tien jaar wereldwijd meer dan 20.000 nieuwe zeedieren en -planten ontdekt

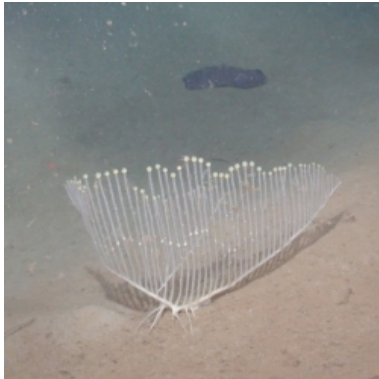
De wereldzeeën mogen dan wel 70% van het aardoppervlak uitmaken, ze hebben al hun geheimen nog niet prijsgegeven. Zo blijkt uit het Wereldregister voor Mariene Soorten, gehost door het Vlaams Instituut voor de Zee (Oostende). In de afgelopen tien jaar ontdekten en beschreven zeeonderzoekers 21.554 soorten nieuw voor de wetenschap. Sommige hiervan zijn echte pareltjes en dragen een inspirerende naam of intrigerend verhaal met zich mee.

Morgen, op 8 juni of WereldOceaanDag, staat de teller op 242.500. Zoveel dier- en plantensoorten telt de oceaan en haar randzeeën. Of beter, zoveel soorten zijn tot op heden ontdekt en opgenomen in het autoritaire Wereldregister voor Mariene Soorten (WoRMS: www.marinespecies.org). Het werkelijke aantal ligt naar schatting tussen de 300.000 en de 2 miljoen. (<http://theconversation.com/how-many-undiscovered-creatures-are-there-in-the-ocean-86705>).

De WoRMS-lijst bestaat intussen tien jaar en kon, dankzij de inzet van 300 wetenschappers over de ganse wereld, het aantal geregistreerde soorten verdubbelen van 120.000 naar 242.500. Een zo volledig mogelijke lijst bijhouden is essentieel in het kader van biodiversiteitsonderzoek, maar ook als basis voor wat zeeleven de mens kan bieden als voedselbron of als bio-product binnen bijvoorbeeld de geneeskunde.

Jaarlijks worden zo'n 2.000 nieuw ontdekte zeedieren en -planten toegevoegd aan het register. Daarbij zijn vertegenwoordigers van bekende groepen zoals vissen, waarvan er elk jaar ongeveer 130 nieuwe mariene soorten worden beschreven. De meeste nieuwe vondsten betreffen echter weekdieren (800 nieuwe schelpen, slakken, inktvissen per jaar) en schaaldieren (600 nieuwe kreeftjes, krabben e.a.) – beide relatief weinig bestudeerde maar zeer diverse groepen – of soorten uit nauwelijks bestudeerde leefomgevingen (tropische ondiepe zeeën en diepzee).

Een selectie van de meest intrigerende nieuwe zeedieren of -planten is hieronder samengebracht. De WoRMS-experten maakten een top-20 lijst van hun favorieten. Die lijst bevat zowel de top-10 van de afgelopen tien jaar als de tien meest merkwaardige nieuwe soorten uit 2017. Deze verbazingwekkende soorten zijn geselecteerd op basis van hun verschijningsvorm, bijzondere leefgewoontes of belang voor wetenschap of publiek:

Diepzeelierspons – *Chondrocladia lyra*

Harpvormige en vleesetende diepzeespons (leeft op > 3000 m diepte in Californische wateren), die zijn vertakte en met haakjes bezette skelet gebruikt om kreeftjes e.d. uit het water te filteren. [\[meer\]](#)

Primitieve Palau-grotpaling – *Protanguilla palau*

Een nieuw ontdekte échte paling, zo verschillend van wat bekend was tot dusver dat onderzoekers een volledig nieuwe familie dienden te creëren. Het dier uit Palau splitste zich al 200 miljoen jaar geleden af van de andere alen – toen er nog dino's waren – en leeft nu als een 'levend fossiel' in grotten. [\[meer\]](#)

Diepzeenaaktslak – *Bathyhedyle boucheti*

Dit mini-zeenaaktslakje uit Mozambique leeft van eitjes van andere zeeslakken. [\[meer\]](#)

Vertakte borstelworm – *Ramisyllis multicaudata*

Australische borstelworm die in strikte symbiose leeft met zeesponzen. De spons lijkt met wit 'haar' bedekt, maar in wezen zijn dit de vele (soms tot 500) vertakkingen van de worm die naar buiten puilen. De kop van de sterk vertakte borstelworm zit diep verankerd in de spons. [\[meer\]](#)

Gesterde zwerfkwal – *Marivagia stellata*

Met sterretjes getekende kwal, nieuw ontdekt in de oostelijke Middellandse Zee en een mooi voorbeeld van door klimaatwijziging naar het noorden oprukkende (sub)tropische soorten. [\[meer\]](#)

Hoff-springkrab – *Kiwa tyleri*

Diepzeespringkrab aangetroffen ter hoogte van hydrothermale bronnen aan de Zuidpool. Genoemd naar de sterk behaarde onderzijde, die vergelijkingen zou oproepen met de borstbehaaring van acteur David Hasselhoff. De krab leeft er op dieptes van ca. 2500 m en in de nabijheid van schoorsteenvormige structuren die heet (350°C) zeewater uitspuwen. Bacteriën op de behaarde delen van de krab, die leven van de zwavelrijke uitwasemingen, zijn voedsel voor de krab. [\[meer\]](#)

Pijlinktvisworm – *Teuthidodrilus samae*

De naam dankt deze Aziatische diepzeesoort aan zijn uiterlijk. Al zwemmend, want dat doet deze worm moeiteloos, lijkt hij met zijn tien armachtige anhangsels wat op een pijlinktvis. [\[meer\]](#)

Jesse Ausubel's heggenschaarkreeftje – *Dinochelus ausubeli*

Verwant aan onze Noorse kreeftjes (of 'langoustine') maar dan een stuk kleiner, is dit blinde diepzeekreeftje genoemd naar de coördinator van de Census of Marine Life (2000-2010), een toonaangevend internationaal programma op zoek naar zeeleven. Meest opvallend is zijn sterk vergrote en getande rechterschaar. [\[meer\]](#)

Levend-fossiel octokoraal – *Nanipora kamurai*

Dit koraal werd merkwaardig genoeg ontdekt aan een recreatief strand in Japan op minder dan een meter diepte. Het bleek bij nader toezien sterk verwant aan andere deels uit aragoniet gevormde koraalsoorten, die wijd verspreid voorkwamen in het Krijt tijdperk. Een ‘levend fossiel’ dus! [\[meer\]](#)

Schubvoet slak – *Chrysomallon squamiferum*

Net als de Hoff-springkrab leeft ook deze slak in de bijzonder vijandige omgeving van hydrothermale diepzeebronnen. Nog merkwaardiger is dat de voet (of zool) waarop de slak zich voortbeweegt bewapend is met metalen schubben. Deze schubben bestaan uit ijzersulfide en worden mogelijk benut als bescherming. Pittig detail: de beheerders van de collectie waar de dode slak werd ondergebracht kregen de uitdrukkelijke opdracht elke vorm van water ver van de slak vandaan te houden. Water zou het metaal immers doen roesten! [\[meer\]](#)

Marianen-slakvis – *Pseudoliparis swirei*

Deze vis ziet er eerder als een uit de kluiten gewassen dikkop uit, maar vergis je niet. Het is de “diepste vis van de oceaan”, aangetroffen in de Marianentrog tot 8.000 meter diep. Ze weerstaat moeiteloos de gigantische waterdruk (“het gewicht van een olifant op je duim”), leeft in groepen en heeft het gemunt op schaaldiertjes. [\[meer\]](#)

Harry Potter heldenkrab – *Harryplax severus*

Een kleine halfblinde krab enkel bekend van het eiland Guam, en daar aangetroffen diep in het puin van koraalriffen. Genoemd naar Harry Potter, als eerbetoon aan de vinder die een ‘magische’ neus bleek te hebben voor het vinden van ongekend leven. [\[meer\]](#)

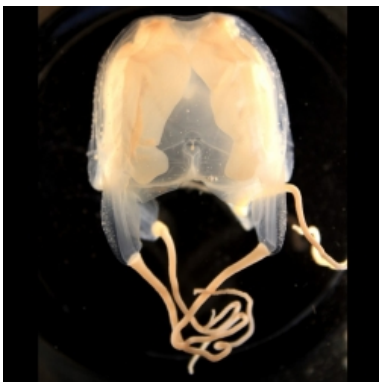
Bob Marley's wierspin – *Desis bobmarleyi*

Toen op 11 januari 2009 in het Australische Queensland de zee extreem ver terugtrok, deden onderzoekers een spectaculaire ontdekking aan het Groot-Barrière Rif. Daar bleken echte spinnen te leven, aangepast aan zeeomstandigheden! Bij hoogtij halen ze hun zuurstof uit wat ze hebben opgeslagen in luchtkamers gemaakt van spinrag. Bij het zoeken naar een geschikte naam was de link met het nummer 'High Tide or Low Tide' van Bob Marley snel gemaakt. [\[meer\]](#)

Invasieve spiderman-wormslak – *Thylacodes vandyensis*

Een niet-inheemse slak die er als een worm uit ziet, en in Florida ontdekt werd op een kunstmatig aangelegd rif. Nu maar hopen dat dit dier het koraal niet aantast. [\[meer\]](#)

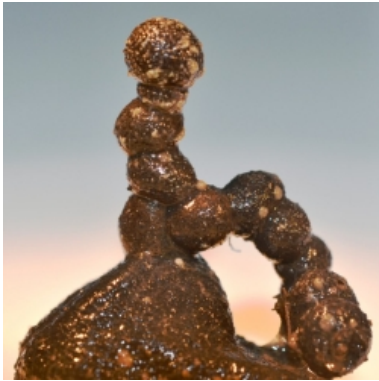
Californische kubuskwal – *Carybdea confusa*

Mooi voorbeeld van een 'nieuwe' soort die al sinds 1922 vermoed werd, maar pas recent met zekerheid als aparte soort kon worden bevestigd. In tegenstelling met veel andere kubuskwallen niet dodelijk giftig. [\[meer\]](#)

Palau's president korstanemoon – *Antipathozoanthus remengesai*

Koraalriffen zijn, naast de diepzee, de plek bij uitstek om nieuwe zeesoorten te ontdekken. Deze korstanemoon brengt hulde aan het eiland Palau en zijn president, vanwege zijn steun bij biodiversiteitsonderzoek. [\[meer\]](#)

Halsketting-foraminifeer – *Aschemonella monilis*

‘Reuze’ eencellige met kalken behuizing, gevormd uit een aaneenrijging van kamertjes (net als een halsketting). De soort leeft in de diepzee, o.a. op de mangaanknollen die vandaag binnen de sector van de diepzeemijnbouw zeer gegeerd zijn. Misschien net daarom pas ontdekt en beschreven in 2017, toen bij surveys van meer dan een hectare diepzeebodem wel 22.000 exemplaren van deze nieuwe soort werden ontdekt. [\[meer\]](#)

Fopmaanvis – *Mola tecta*

De grootste soort uit het lijstje. Deze Fopmaanvis (tot 2,4 m groot), aangetroffen in de Zuidelijke Oceaan, kon pas onderscheiden worden van de Maanvis na grondige genetische analyse. [\[meer\]](#)

Vuurrood draakvlokreeftje – *Epimeria pyrodrakon*

Met zijn felle kleur en stekels, doet dit vlokreeftje uit de Zuidelijke Oceaan wel wat aan een mini-draakje denken. Intussen is duidelijk dat nog 26 andere sterk verwante soorten nieuw voor de wetenschap rond de Zuidpool voorkomen. [\[meer\]](#)

Solomon-tandhorentje – *Eurathea solomonensis*

Mini-slakje ontdekt door burgerwetenschappers (een gepensioneerde bedrijfsleider en een dokter) op de Solomon eilanden. Illustratief voor de rol van burgerwetenschap bij het ontdekken van nieuw leven: zo is 57% van alle nieuwe weekdieren in zee ontdekt en beschreven door niet-professionelen! Het Solomon-tandhorentje leeft als parasiet op borstelwormen of op schelpdieren/slakken. [\[meer\]](#)

Meer informatie

Meer uitgebreide informatie is in het Engels beschikbaar op: <http://lifewatch.be/en/2018.04.23-WoRMS-LifeWatch-press-release>

Perscontact: Jan Seys (woordvoerder VLIZ), jan.seys@vliz.be of 0478/37.64.13